

[Jens Thoft]

ministeren ikke bare stiller sig op og er skråsikker, for det holder desværre ikke. Jeg er ked af det. Og jeg har til min ordførertale yderligere syv gode huller, der er omtrent lige så gode som dette her.

Formanden:

Skatteministeren har ordet, og så må jeg regne med, at vi er færdige med denne behandling.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg lover, hr. formand, at det bliver min sidste bemærkning i denne debat, uanset hvad der i øvrigt bliver sagt.

Hvis vi tager det, som man påregner der er i udgifter for en enlig til de to almindelige grønne afgifter, når det i 1998 er fuldt gennemført, hr. Jes Lunde, så er det 850 kr. Det fremgår af bemærkningerne til hovedforslaget, altså lovforslag nr. L 283, på side 23.

Måtte jeg sige til hr. Jens Thoft, at så lang tid hans huller har den kvalitet, som jeg har hørt indtil dette øjeblik, smadrede Jaguarer og gamle Ladaer, må jeg sige, at jeg føler mig ret overbevist om, at vi også på dette felt har gjort arbejdet rimelig godt.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jo, men hr. skatteminister, jeg kan ikke forstå, hvorfor de grønne afgifter skal hekses fuldstændig væk. Hvis en enlig kun skal betale 800 kr., og vi er 5 mio. mennesker her i landet, så giver det altså 4 mia. kr. i indtægter, og der står 12 mia. kr. i forslagene her; der er altså noget, der ikke hænger sammen. Der må skulle betales et større beløb hos almindelige mennesker, for at vi kan få det provenu ind, som skatteministeren bruger i anden sammenhæng. Derfor er det simpelt hen ikke vederhæftigt at påstå heroppefra, at de grønne afgifter hviler så lidt på forbrugerne. De hviler altså med større beløb, når det er 12 mia. kr., der skal i kassen.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor skatteministeren vil løbe fra det. Hvorfor ikke bare erkende, at sådan er det? Hvis folk gennemsnitligt skal betale deres andel af de 12 mia. kr., så er det 2.400 kr. pr. person. Sådan er det: 12 mia. divideret med 5 mio.; det kan man ikke hekse sig ud af på nogen mulig måde. Så er der nogle

forskelle; det er da givet, at der er nogle, der ligger lidt højere, og nogle, der ligger lidt lavere. Men at trylle de 2.400 kr. ned til 800 kr. for en enlig person, en enlig voksen, er helt hen i vejret. Det er større beløb, folk skal betale. Det synes jeg vi skal sige ærligt herfra, så vi kan diskutere det i vores regnestykker, så vi kan sørge for at rette op på det for de mennesker, der har de laveste indkomster.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.30.

Mødet udsat kl. 18.30

Mødet genoptaget kl. 19.30

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 289:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven) og forskellige andre skattelove. (Ensartet udbytte- og aktieavancebeskatning m.v.).

Af skatteministeren (Stavad).

(Fremsat 19/5 93).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 15 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 290:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (aktieafgiftsloven) og lov om kapitaltilførselsafgift. (Nedsættelse af aktieafgiften og ophævelse af kapitaltilførselsafgiften).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Klaus Hækkerup (S):

Også de to lovforslag, vi nu tager fat på at behandle, er en del af regeringens samlede lovpakke om en gennemgribende omlægning og forenkling af skattesystemet.

Med forslaget om ændring af aktieavancebeskatningsloven ophæves den hidtil gældende fritagelse for beskatning af kursgevinst for aktier, der har været ejet i mere end 3 år. Formelt gøres det ved at samle aktieudbytter og aktieavancer under fællesbetegnelsen aktieindkomst, samtidig med at sondringen mellem hovedaktionær og mindretalsaktionær ophæves. Der skal nemlig betales den samme skat, hvad enten overskuddet i selskabet tages ud som aktieudbytte eller som kursgevinst ved salg af aktierne.

Ved afståelse af aktier mindre end 3 år efter erhvervelsen gælder de hidtidige regler fortsat, således at gevinster er skattepligtig kapitalindkomst, mens tab kan modregnes i tilsvarende gevinster. Efter 3 års ejertid beskattes gevinster altså hos private aktionærer. For så vidt angår børsnoterede aktier bliver der dog ikke tale om skattemæssige konsekvenser, når den skattepligtige beholdning af børsnoterede aktier ikke overstiger 100.000 kr. i aktuel kursværdi inden for de sidste 3 år. Ser vi derimod på de unoterede aktier, gælder det, at tab ved afståelse af disse kan fradrages i anden indkomst, lige så vel som indtægt ved salg skal tillægges indkomsten.

Med lovforslagene forlænges endvidere den gældende balanceoppustningsregel, og vi forhindrer, at staten bliver udsat for et utilsigtet provenutab.

Ser vi på relationerne til dobbeltbeskatningsoverenskomsterne, får vi her lukket et hul i relation til disse; det bliver ikke længere muligt at akkumulere de indtjente midler uden beskatning for derefter at inddrage fortjenssten efter den hidtidige 3-års-regel eller ved likvidation af selskabet. Vi får altså, om jeg så må sige, en sidegevinst til selve reglerne.

Der gennemføres i forbindelse med lovforslagene en række forenklinger, f.eks. ophævelse af 66 pct.s-reglen for næringsaktier; skattefriheden ved afståelse af andelsbeviser og lign. vil ligeledes også blive gældende for den del af andelsbeviset, som ikke svarer til sælgers beboelseslejlighed.

Endelig ændres reglerne for udloddende investeringsforeninger og kontoførende investeringsforeninger, så også urealiserede gevinster inddrages; det svarer jo helt til den almindelige regel på aktieområdet.

Ifølge lovforslaget tilpasses den samlede beskatning i selskabet og hos aktionæren generelt til personskattelovens højeste marginalskattesats, selv om der også her selvfølgelig vil være lidt nuancer.

Spekulation i, om aktier skal afhændes før eller efter 3 års ejertid, vil blive reduceret væsentligt, og det bliver mindre interessant – set fra et skattemæssigt synspunkt i hvert fald – om et overskud udtages i form af kursgevinster eller udbytte.

Alt i alt må dette lovforslag hilses særdeles velkommen, og det samme gælder for forslaget om at nedsætte aktieomsætningsafgiften fra 1 til ½ pct. med virkning fra den 1. januar 1995 og at ophæve kapitaltilførselsafgiften med virkning fra den 19. maj i år. Det er vistnok det, hr. Ole Donner kalder med tilbagevirkende kraft, men under alle omstændigheder er det fra og med datoen for fremsættelsen af lovforslaget.

Begge de to lovforslag, vi behandler her, vil gøre det lettere for erhvervslivet at tilvejebringe det fornødne kapitalgrundlag, og forslagene indeholder tillige en ganske stor tilskyndelse til at gøre det på en mere realistisk måde.

Fra Socialdemokratiets side kan vi kun anbefale en hurtig vedtagelse af lovforslagene, så de får fuld virkning.

Kai Dige Bach (KF):

Når jeg er kommet herop, kan jeg jo starte med at stille et spørgsmål til den forrige ordfører. Jeg forstod ikke rigtig, hvorfor det ville være nemmere at få aktiekapital til nogle virksomheder med de nye regler, hvor man til slut ville få mindre ud af det, men jeg vil gerne have forklaret, hvordan det hænger sammen.

Jeg vil ellers indlede med at citere skatteministeren fra Politiken lørdag den 22. maj:

[Kai Dige Bach]

»En afklaring af skatteområdet vil skabe den ro, som kan få gang i boligmarkedet og blive grundlaget for en ny vækst og ny beskæftigelse.«

Vi er enige med skatteministeren i, at en afklaring af skatteområdet vil være et godt grundlag for en forøget aktivitet, men vi er ikke enige i, at det foreliggende lovforslag har noget som helst med afklaring at gøre. Det vil snarere blive mere bureaukratisk og indviklet, og på visse områder er det faktisk en konfiskation, endda med tilbagevirkende kraft.

Man foreslår indførelse af en generel aktieavancebeskatning med særlige undtagelsesregler for mindre beholdninger af børsnoterede aktier. Næringsaktier og selskabers aktier beskattes som hidtil, og sondringen mellem minoritetsaktionærer og hovedaktionærer foreslås ophævet, mens 3-års-reglen i et vist omfang opretholdes.

Ved afståelse efter mindst 3 års ejertid er hovedreglen, at gevinster er skattepligtige, medmindre der er tale om gevinst på børsnoterede aktier og kursværdien af den skattepligtige samlede beholdning af børsnoterede aktier ikke overstiger 100.000 kr. Hvis 3-års-reglen er urimelig, kan det undre mig, at det er bedre at være urimelig i det små end i det store. Før blev man normalt ikke beskattet af minoritetsaktier, når man havde haft dem i over 3 år; nu bliver man ikke alene beskattet med 45 pct., men skal også vælge for hele sin beholdning, om man vil tage værdien på anskaffelsesdatoen eller kursen den 19. maj.

Altså: Hvis man har en ØK-aktie, som er købt for år tilbage for 200 kr. og er 100 kr. værd i dag, og en anden aktie, hvor forholdet er omvendt, nemlig at den er købt for 100 kr. og er 200 kr. værd i dag, skal man nu til at vælge, hvilken startdato man nu tror mest på. Det er sådan set et væddeløb mellem to forventninger; hvis man nu har gjort det, som ville være meget fornuftigt af en lille aktiekøber – eller en aktiekøber i det hele taget – at man valgte lidt forskelligt, skal man altså nu foretage et mystisk valg mellem nogle startdatoer. Det må være meget ubehageligt for dem, der skal til det, og det kan blive usædvanlig ubehageligt og bekosteligt at vælge en dato for forskellige aktier efter det meget turbulente aktiemarked, vi har haft. Vi skal jo huske, at mange aktier er faldet, og i denne situation kan der reelt ske

det, at folk kommer til at betale en afgift eller en skat af en gevinst, selv om de i virkeligheden har haft et totalt tab. Det er hele tiden et spørgsmål om, hvordan beholdningen er mikset.

Man kan så spørge, om der er andet end praktiske grunde til yderligere at fjerne interessen for almindelige mennesker til at investere i aktier.

Vi har følgende principielle bemærkninger til lovforslaget: Den foreslåede forskelsbehandling af børsnoterede og unoterede aktier forekommer ganske urimelig og vilkårlig, og da der ikke er reelle forskelle mellem børsnoterede og unoterede aktier, er der ingen begrundelse for den diametralt forskellige skattemæssige behandling. Den eneste forskel, jeg reelt kan se, er, at det må være meget mere praktisk at få småaktionærer med aktier for under 100.000 kr. til at investere i unoterede aktier, fordi de normalt forekommer i mindre selskaber, og her ville 100.000 kr. jo få en indflydelse på dynamikken i selskabet, hvorimod 100.000 kr. i en af de meget store børsnoterede virksomheder ikke ville hjælpe noget. Man ville ikke få indflydelse på virksomheden, og virksomheden ville heller ikke have nogen særlig glæde af det beløb.

Forslaget er yderst kompliceret og indeholder ikke nogen forenkling af aktieavancebeskatningen. Vi må forudse store forståelsesmæssige og administrative vanskeligheder. Konsekvenserne er overgang i status fra børsnoterede til unoterede aktier, kombineret med ændringer i forhold til 100.000 kr.s-grænsen, og de forskellige principper for avanceopgørelse er ikke umiddelbart gennemskuelige eller lette at administrere.

For hovedaktionærer, som besidder aktieposter, har forslaget som sagt tilbagevirkende kraft. Før midten af maj kunne disse aktieposter afhændes med 25 pct.s beskatning, hvis man havde haft dem over 7 år, men sådanne aktier vil nu ifølge forslaget blive beskattet med 45 pct. af fortjenesten, uanset om denne helt eller delvis er tjent forud for den 19. maj. Lad os eksempelvis tage en hovedaktionær, som har anskaffet sin aktiepost for 10 år siden for 2 mio. kr.; hvis aktieposten pr. 18. maj havde en handelsværdi på 10 mio. kr., kunne han have solgt sin aktiepost den 18. maj med en beskatning på 25 pct. af de 10 mio. kr., dvs. 2,5

[Kai Dige Bach]

mio. kr., mens han ved afståelse den 19. maj altså skal betale 45 pct. eller 4,5 mio. kr.

Hertil kommer det faktum – og det er en ting, som jeg ikke tror at ret mange har lagt mærke til – at det ikke engang er nok med de 45 pct., for nu er gevinsten yderligere omfattet af det vandrette skatteloft. En successiv afhændelse eller frasalg fra en formuende hovedaktionær vil reelt kunne udløse op til 78 pct. skat i år og 75 pct. fra næste år, hvor den bliver sat ned. Hovedaktionærerne, som jo normalt er viderekommende iværksættere og gennem tiderne har været grundlæggere af vore store virksomheder, har altid været grundpillerne i det danske erhvervsliv. Så når skatteministeren også i lørdags udtaler til Berlingske Tidende, at det har været vigtigt for ham, at ordentlige, pæne mennesker bestemt ikke med nogen rimelighed må kunne sige, at han har trådt dem for nær, går vi ud fra, at det er en forglemmelse, at der ikke er nogen overgangsordning for hovedaktionærerne i lighed med 3-års-reglen. Vi kan ikke være med til straffeaktioner mod pæne borgere, der nøje har overholdt gælden de lov.

Vi har en sag mere, der hedder lovforslag nr. L 290, hvor regeringen pr. 1. januar 1995 vil bringe aktieafgiftsloven på niveau med de øvrige EF-lande, så den halveres fra 1 pct. til ½ pct., samtidig med at man helt vil fjerne kapitaltilførselsafgiften. Det er jo ikke noget, vi umiddelbart kan have de store indvendinger imod, men det må jo høre med i den store pakke. Og når regeringen har forelagt det hele som en pakke, må forslaget jo medvirke til, om vi kan få en helhed i reformen eller ej.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Kai Dige Bach startede med at stille mig et spørgsmål om, hvorfor det var nemmere at få kapital til virksomhederne; jeg vil godt svare, at det er det simpelt hen, fordi man afskaffer kapitaltilførselsafgiften, altså at den afgift, man tidligere skulle betale, er væk.

Jeg har noteret mig hr. Kai Dige Bachs bemærkninger om børsnoterede og unoterede aktier, og at det var Det Konservative Folkepartis standpunkt, at forskellen er ubegrundet. Jeg savner bare et svar på, om Det Konservative Folkeparti mener, at unoterede aktier skal beskattes som noterede aktier, eller om notere-

de aktier skal beskattes som unoterede aktier. Det synes jeg er en ikke helt uvæsentlig detalje, hvis vi på en eller anden måde skal prøve at finde frem til enighed, også om dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Det første spørgsmål med hensyn til kapital er ret simpelt. Kapitalen søger altså ikke derhen, hvor den skal bruges, på grund af afgifter eller 1 pct. fra eller til, kapital søger efter profit, efter overskud og efter udbytte. Det kan godt være, at det hjælper lidt, når man får det lidt billigere – så kan man da spare lidt – men det er jo ingenting imod, at kapitalen vil søge derhen, hvor den kan få det største udbytte; det burde den da i hvert fald gøre, hvis det er en nogenlunde fornuftig markedsøkonomisk kapital, vi taler om.

Og det med beskatningen får mig til at sige, at jeg tror, at Det Konservative Folkeparti er grundlæggende enig med regeringen i noget, som der godt kunne være en lille smule forskellig indstilling til, nemlig at der ikke ret gerne skal være forskel på arbejdsindtægter og arbejdsfrie indtægter. Vi har ikke noget grundlæggende ønske om at sige, at fordi man spekulerer sig til penge, skal de være lempeligere beskattet. Det er jo et spørgsmål om, hvad man gør, så længe man taler om fremtidige justeringer, og hvis ideen er, at de skal sætte dynamik i samfundet, har vi egentlig ikke nogen problemer med, om det bliver det ene eller det andet, hvis man kan overbevise om, at det er en dynamisk måde at gøre det på. Men vi har store problemer, hvis det bliver sådan, at man afstraffer nogle med tilbagevirkende kraft og i det hele taget begynder at beskæftige sig med, hvad der er sket før den 19. maj, både med hensyn til indtjening og andre ting.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg synes, det var en overordentlig interessant indledning, hr. Kai Dige Bach kom med. Han sagde, at kapitalen søger ikke derhen, hvor der skal investeres, på grund af en afgift på 1 pct. mere eller mindre, men på grund af profitten.

[Klaus Hækkerup]

Jeg vil godt spørge hr. Kai Dige Bach, om det betyder, at forslaget om at afskaffe kapitaltilførselsafgiften er fuldkommen ligegyldigt. Med det provenutab, som regeringen her har lagt op til, skulle vi da gerne have lettet adgangen til at få tilført kapital, og hvis det virkelig er Det Konservative Folkepartis mening – vi hørte jo en ordfører udtale tidligere i dag, at her var vi ved at angribe det kapitalistiske samfunds livsnerv – hvis det virkelig er sådan, at vi er 10 km fra livsnerven, her hvor vi snakker om 1 pct.s kapitaltilførselsafgift, synes jeg, at det ville være meget interessant at få oplyst for regeringspartierne.

Det andet er, at jeg synes ikke, jeg fik noget svar på mit spørgsmål, om Det Konservative Folkeparti mente, at børsnoterede aktier skulle beskattes som unoterede aktier eller omvendt. Det er rigtigt, som hr. Kai Dige Bach påpegede, at der er en forskel, og jeg forstod også, at det gav anledning til kritik fra Det Konservative Folkeparti. Jeg vil bare gerne høre: Hvad er partiets politik for en løsning på området? Og for god ordens skyld skal jeg sige, at en skatteyder kan jo vælge ikke at beskatte fortjeneste fra før den 19. maj i år, hvis den pågældende ønsker det; hvis det andet er mere gunstigt, kan man vælge det.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Spørgsmålet, om en skatteyder kan vælge, kommer jo så an på, om man er hovedaktionær, har jeg forstået. Hovedaktionærer skal altså have smæk, for det er jo dem, der finansierer, er aktive og beslutter noget i erhvervslivet; men når det drejer sig om de aktionærer, der er omfattet af 3-års-reglen, må de vælge. Det er sådan set det, vi har noget imod.

Når jeg ikke siger, om den ene aktie skal beskattes som den anden, er det, fordi det er ligegyldigt; de skal bare beskattes ens, og det kan vi nok blive enige om. Jeg kan sagtens gå med til at sige, at det, vi har i dag, er vi godt tilfredse med. 3-års-reglen og sådan noget har vi jo ikke taget afstand fra; vi har ikke noget andet forslag, vi påpeger kun, at det ikke er rimeligt, at regeringen har to forskellige forslag, hvor man endda kan sige, at man giver det dårligste til dem, der havde mest brug for at få investeret de 100 kr.

Og med hensyn til, hvor kapitalen søger hen, søger kapitalen altså ikke efter 1 pct. i al evighed; den vil meget gerne søge efter så mange procenter som muligt om året. Men det er da klart, at der bliver ikke investeret mindre, fordi man sparer 1 pct., det er da klart, at det er en lettelse at være fri for den, når man står med en virksomhed og siger: Skal vi nu have ansvarlig lånekapital, eller skal vi have en mellemregningskonto? Alle i samfundet er jo enige i, at kapitalen skal ind som ansvarlig kapital, så vi ikke får alle de fallitter, så der ligger jo helt andre grunde til, at man kan finde på at investere mere kapital i sin virksomhed, noget, som samfundet også må være interesseret i. Men den kan altså ikke bevæge sig ret langt på 10 år for 1 pct.

Svend Aage Jensby (V):

Må jeg først sige om lovforslag nr. L 290, forslaget om nedsættelse af aktieafgiften og bortfald af kapitaltilførselsafgiften, at det ser vi naturligvis overordentlig positivt på fra Venstres side; det kan næppe overraske hr. Klaus Hækkerup eller skatteministeren, og mere behøver jeg jo egentlig ikke at sige om det.

Men det, som vi så undrer os over i mit parti, det er, at i samme øjeblik, som man vil give en saltvandsindsprøjtning til vores erhvervsliv ved dette lovforslags gennemførelse, tager man også for alvor fat med ændringer i aktieavancebeskatningsloven. Jeg tror, at den lettelse for erhvervslivet, de forbedrede muligheder for at sætte noget i gang, der følger af det første forslag, tager man rigeligt fra erhvervslivet igen ved ændring af aktieavancebeskatningsloven. Jeg tror simpelt hen, at det lovforslag er formuleret på en sådan måde, at det vil fratage langt de fleste store og små sparere interessen i at investere, og det er dybt beklageligt, fordi dansk erhvervsliv i mange, mange år hentede billig kapital på Fondsbørsen; det vil de ikke gøre i fremtiden, for jeg vil ikke mene, at ret mange har lyst til at sende deres spareskillinger på så farefuld en sejlads som at begive sig ind på aktiemarkedet for fremtiden. Jeg vil vende tilbage med et enkelt eksempel på, hvordan dette lovforslag er formuleret til stor forvirring for alle.

Men jeg kan heller ikke lade være at minde om, at det var den nuværende finansminister, der i 1981 gennemførte den aktieavancebeskat-

[Svend Aage Jensby]

ningslov – eller var med til det i en anden funktion – som nu altså har fungeret i 12 år. Den har efter min mening fungeret udmærket, forstået på den måde, at den har været let at praktisere og let at overskue. Det er muligt, at der har kunnet fremdrages eksempler på, at aktieavancebeskatningsloven har været udnyttet på en måde, som vi ikke er enige i – heller ikke jeg har været enig i alle de transaktioner, vi har set – men jeg er bare utrolig ked af, at vi ikke har taget fat på de misbrugsmuligheder og de omgåelsesmuligheder. Det kunne vi gøre i stedet for at lave en så radikal ændring af vores aktieavancebeskatningslov, som der lægges op til her.

Det bliver ganske enkelt sådan, at uanset om man er stor eller lille investor, kan man ikke overskue det her, uden at man har sagkyndige til at hjælpe sig – det kan jeg naturligvis godt forstå at eksempelvis hr. Jens Thoft ville sætte pris på – men jeg synes simpelt hen, det er for dårligt over for de mange mennesker, som hører til det store regeringspartis vælgerkorps – det ved skatteministeren, og det ved ordføreren – der i årevis har sparet penge sammen og brugt dem til at købe aktier. Jeg kan garantere for, at de får klø nu, for hvis de overhovedet skal kunne styre deres aktier, skal de simpelt hen have en revisor. Må jeg blot citere med hensyn til 100.000 kroners-reglen fra side 14 i bemærkningerne:

»For et begrænset mindretal af personaktionærerne vil det forekomme, at en beholdning af børsnoterede aktier passerer grænsen på 100.000 kr., ligesom det kan forekomme, at en aktie overgår fra børsnoteret til unoteret eller omvendt.

Falder en beholdnings kursværdi, hvad enten dette skyldes kursfald, frasalg af aktier eller aktiers overgang fra børsnoteret til unoteret, så beholdningen kommer under grænsen på 100.000 kr., vil fremtidige salg være skattefri, når beholdningen i 3 år har ligget under beløbsgrænsen, og aktionæren skal ikke længere kunne gøre rede for aktiernes anskaffelsessummer. Tab vil ikke kunne modregnes i andre gevinster, når beholdningen i 3 år ikke har oversteget 100.000 kr.

Stiger en beholdnings kursværdi, så beholdningen kommer over grænsen på 100.000 kr., hvad enten dette skyldes kursstigninger, yderligere aktiekøb eller aktiers overgang fra uno-

terede til børsnoterede, vil aktionæren skulle beskattes af fremtidige gevinster, ligesom tab vil kunne modregnes i andre gevinster.«

Det kan ikke være rigtigt, at det i den grad skal være overladt til fuldstændig upåvirkelige, udefra kommende begivenheder, om investor skal falde ind under reglen eller ej. Det er ikke op til aktionæren at have herredømme over, om noget går fra en børsnoteret til en unoteret aktie osv. osv. På hvilke tidspunkter af året skal de gøres op? Skal han sige, når han kommer til april måned et tilfældigt år: Nu er jeg ved at nærme mig de 100.000 kr., lad mig få en post af dem skudt af – eller hvad skal han gøre?

Ingen, der læser det her, kan forstå det, og jeg må sige til skatteministeren, at jeg har altså også diskuteret spørgsmålet med revisorer, for det er jo dog dem, som har lidt forstand på det. De korsrer sig – for at sige det rent ud – over de vanskeligheder, der er. Og det er i lyset heraf, jeg ikke kan forstå, at en let overskuelig aktieavancebeskatningslov skal mishandles på denne måde. Jeg kan ikke forstå, at vi ikke kunne gå sammen om at finde de misbrugsmuligheder, der er, og så få dem stoppet.

Så vil jeg ganske som hr. Kai Dige Bach sige, at det er dybt forunderligt, at man overhovedet ikke har taget hensyn til hovedaktionærerne. Disse mennesker kunne, som det er beskrevet i paragrafferne 4 og 7 i den nugældende lov, stille og roligt trække penge ud, stort set uden beskatning; men de har ladet deres penge stå i selskabet, de har skabt arbejdspladser, de har skaffet indtjening til Danmark. Nu klipper man dem med ét hug, så de virkelig kan mærke det. Det er hovedaktionærer, som har ladet deres penge stå i selskabet, der vil få en selskabsbeskatning på 50 pct., så vi kommer altså op på kæmpestore beløb. Jeg kan ikke tro, det kan være velovervejet, at man ikke laver nogle overgangsregler for sådanne mennesker.

Jeg vender mig herefter i særdeleshed til et andet regeringsparti, nemlig Det Radikale Venstre; vi har nemlig noget fælles gods, Det Radikale Venstre og Venstre. Fru Elisabeth Arnold kan sikkert godt huske – og jeg håber, hun hører efter, for jeg venter virkelig et svar fra hende, hun er jo en del af regeringens grundlag, og derfor skylder hun mig at tage klar stilling her – at vi i sidste folketingssam-

[Svend Aage Jensby]

ling havde et meget omdiskuteret lovforslag nr. L 229, der blev fremsat den 18. februar 1992 af den daværende skatteminister; jeg ved også, at skatteministeren kan huske det. Det var om disse udlandsdanskere, som tegnede store forsikringer, mens de opholdt sig i Spanien, eller hvor det nu kunne være, inden de vendte hjem, og lovforslagets formål var, at den trafik skulle standses.

Problemstillingen var følgende: Skatteministeren sagde, at loven skulle have virkning for forsikringer og ordninger, der blev oprettet eller erhvervet efter den 18. februar 1992 eller senere. Den nuværende skatteminister fremsatte sammen med SF et ændringsforslag, hvori der stod, at loven skulle have virkning fra og med indkomståret 1993, det vil sige, at man ville ramme alle dem, der flyttede til Danmark, og beskatte deres indkomst fra de forsikringer, som var blevet tegnet, før loven trådte i kraft. Dengang var fru Elisabeth Arnold ordfører for Det Radikale Venstre, og da havde vi seriøse drøftelser her i Folketinget, om det var lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Min tid tillader ikke – men det kan jeg jo få lejlighed til senere – at citere fra Folketingets forhandlinger, hvad der blev sagt ved første- og andenbehandlingen. Dengang var fru Elisabeth Arnold enig med mig i, at det mindede om lovgivning med tilbagevirkende kraft, og fru Elisabeth Arnold tog afstand fra det. Men her laver man en lov, som end ikke har en overgangsordning med, altså noget endnu værre.

Også De Radikales nuværende udenrigsminister holdt en fremragende tale her i Folketinget og sagde bl.a., at det ville De Radikale under ingen omstændigheder være med til. Jeg håber, at Det Radikale Venstre under udvalgsbehandlingen, også sammen med andre borgerlige partier, vil være med til at ændre lovforslaget, både på dette punkt og andre, så vi i hvert fald får taget højde for, at mennesker, som har disponeret fuldstændig i tillid til gældende lovgivning, ikke bliver ramt, som tilfældet er med hovedaktionærer. Det synes jeg De Radikales retssikkerhedsmæssige profil tilsiger at man gør.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Svend Aage Jensby erkender, at der er

misbrugsmuligheder i den eksisterende lovgivning. Sådan udtrykte han sig. Det er bare beklageligt, at vi ikke i de sidste 10 år har set et eneste forslag fra de skiftende borgerligt ledede regeringer om at stoppe de misbrugsmuligheder. Nu ligger der et forslag, der stopper alle de misbrugsmuligheder, som vi kan se har udviklet sig. Derfor synes jeg egentlig, det er lidt hyklerisk, at Venstres ordfører nu siger: Jeg beklager meget, men Venstre er 10 år bagud.

Så nævner hr. Svend Aage Jensby, at man nu skal have en sagkyndig, en revisor, til at hjælpe sig. Jeg vil godt for det første sige, at de fleste almindelige borgere ikke vil være oppe i nærheden af 100.000 kr.s-grænsen, og for det andet kan enhver bank eller sparekasse med et minimum af respekt for sig selv hjælpe den borger, der måtte befinde sig på grænsen.

Lad mig endelig sige om 100.000 kr.s-grænsen, som jeg forstod var et stort, stort problem for Venstre, at jeg har opfattet grænsen som et tilbud. Jeg har opfattet grænsen som en bagatelgrænse, hvor man siger: Alle dem, der ligger under den, gider vi ikke beskæftige os med. Det er en række småaktionærer, der har arvet en aktie i en travbane eller engang har haft et garantbevis i en sparekasse og nu har et par aktier dér. Dem gider vi ikke løbe efter. Men det bliver lige pludselig et kæmpeproblem for Venstre.

Betyder det, at Venstre går ind for, at vi skal fjerne 100.000 kr.s-grænsen? Betyder det, at vi også skal beskatte de 2 aktier i Køge Landevejskompagni, som moster Anna har arvet? Hvad er egentlig Venstres politik på området? Er det det, de går ind for, eller er det ikke det?

Lad mig om tilbagevirkende kraft sige, at der i denne lovgivning meget udtrykkeligt står, at enhver skatteyder kan vælge alene at blive beskattet af kursgevinster, der optræder efter den 19. januar. Det har intet med tilbagevirkende kraft at gøre.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg lytter altid meget nøje efter, når hr. Svend Aage Jensby er på talerstolen. Jeg har endnu aldrig grebet hr. Svend Aage Jensby i at komme med useriøse bemærkninger eller letkøbte, billige point. Diskussionen om tilbagevirkende kraft er selvfølgelig alvorlig, og jeg vil også i Skatteudvalget på lige fod med de andre

[Ellisabeth Arnold]

medlemmer deltage i diskussionerne om tilbagevirkende kraft eller ej.

Men jeg kan huske diskussionen fra sidste år om fodboldspilleres pensionsordning f.eks. Der er forskel på, om man indgår en kontrakt under visse forudsætninger, eller om man køber en aktie, hvor det kan gå både op og ned. Derfor vil jeg med åbent sind gå ind i diskussionerne i Skatteudvalget, og mit synspunkt vedrørende tilbagevirkende kraft er ikke ændret siden da. Jeg tager ikke hr. Svend Aage Jensbys bemærkninger let og vil ikke på nogen måde negligere dem. Jeg vil gå ind i debatten med åbent sind, men det er ikke sikkert, vi ender med at blive enige, hr. Svend Aage Jensby, det vil jeg ikke love.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Må jeg sige til hr. Klaus Hækkerup: Skal vi nu ikke glemme fortiden og fokusere på det, der er aktuelt? Jeg kan ikke sige noget om, om man kunne have taget nogle initiativer før eller siden, men nu siger jeg: Hvis vi virkelig sammen kan finde nogle gode, klare eksempler – og jeg kan såmænd også selv mønstre nogle eksempler, erkender jeg – så lad os tage hånd om dem med en mindre indgribende lovgivning. Det var såmænd bare det, jeg lagde op til, frem for den kæmpesabotage af en gennem 12 år velfungerende lov.

Lad være med at sige, at vi ikke ønsker, at de små aktionærer holdes uden for aktionærbeskatning. Selvfølgelig gør vi det, men jeg vil bede ministeriet under udvalgsbehandlingen f.eks. komme med nogle bud på, om vi ikke kunne lave en bundfradragsgrænse i stedet for det kæmpeapparat med at skulle sidde og opgøre den nominelle værdi, som er så afhængig af udefra kommende omstændigheder, som aktionærerne ikke rigtig har herredømme over. Mere ligger der ikke i det.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Hr. Klaus Hækkerup kaldte mig herop, for nu ville det være sjovt, hvis man ville hoppe i gyngen og sige, at man ville genere mere end en femtedel af aktieselskabsejerne, ja dem alle sammen, for så var der vælgere i sagen, og det var der noget spændende i. Men det er ikke os,

der forlanger, at man skal løbe efter de mange vælgere, der har for 100.000 kr. aktier. Det er forslaget her, der løber efter vælgerne, for det er en utrolig kompliceret måde at gøre det på. Jeg spurgte min revisor i går, og han sagde, at det bliver et kæmpecirkus.

Så er der også det, at det ikke er nogen overgangsregel. Det er noget, man har lagt til, og som man skal sidde og regne med de næste mange år, indtil der kommer en ny lov. Vi skal også huske, at de 100.000 kr. ikke er en fortjeneste, og det er slet ikke en årlig fortjeneste. Man skal først have aktierne i tre år, og dernæst er det den fortjeneste, der kan ligge inden for 100.000 kr. på børsnoterede aktier. De sidste år ville det være blevet ingenting.

Det er ikke så store penge, men jeg synes, vi skulle prøve at tale om det saglige, tekniske spørgsmål om loven i stedet for at prøve at få hængt nogle op på, om de ville smide 600.000 vælgere ud ad vinduet, for det er ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig om, om det her er sundt og fornuftigt eller det er for bureaukratisk.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Det irriterer mig lidt, at man i den grad overdriver problemerne. Problemerne er ikke til stede, for 95 pct. af aktionærerne ejer ikke aktier på 100.000 kr. For de fleste aktionærer i dette land – og dem er der temmelig mange af, det erkender jeg, det er noget med 60 pct. af befolkningen – drejer det sig om en dum aktie i Topdanmark eller en aktie, man har i sin bank for at få en lidt højere rente på sin indlånskonto, og så er det bal forbi. For de 95 pct.s vedkommende er dette her ikke noget problem.

Til hr. Svend Aage Jensby vil jeg sige, at det er mindst 6 år siden, jeg i Folketinget bragte sagen frem om de 5 revisorer på Fyn, som hvert tredje år likviderede deres selskab og fik hele deres hyre ud med 25 pct.s beskatning, og hvad gjorde regeringen? Man sagde, at det nok ikke var noget problem. Nu siger hr. Svend Aage Jensby, at man burde have grebet ind imod de grimme karle. Dengang ignorerede man det, da lukkede man øjnene. Nu griber man endelig ind, så de, der opfører sig hæderligt, ikke skal betale mere i skat end slamberterne.

[Jens Thoft]

Jeg synes, det er en ganske rigtig og retfærdig og rimelig måde at gribe ind på, og der bør ikke være nogen som helst overgangsregel. De, der ikke har lavet disse fiduser, har til dato måttet betale deres skat. Nu kommer de andre også til det, og det er efter min bedste opfattelse kun en retfærdighedshandling.

Jeg synes heller ikke, det gør noget, at skatteydere, der begiver sig derud, hvor man må sige de er ude på overdrevet, ved, at der er et vist risikotillæg. Nu har Folketinget en række gange dokumenteret, at når det bliver slemt nok, griber man ind. Jeg synes, hr. Svend Aage Jensby giver udtryk for en vældig dobbeltmoral.

Formanden:

Hr. Klaus Hækkerup for en kort bemærkning. Og så vil jeg godt forsigtigt sige, at det ville være hensigtsmæssigt, om jeg snart kunne fortsætte i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Kai Dige Bach tog udgangspunkt i noget, jeg synes er vældig centralt. Hr. Kai Dige Bach sagde, at man skal behandle aktionærerne ens. Det er lige præcis det, regeringens forslag sigter på. Aktionærerne behandles ens, hvad enten de har ejet aktierne i 3 år eller ej. Så indføres der, som også hr. Jens Thoft påpegede, en bagatelgrænse, hvis indhold er, at hvis man inden for de sidste 3 år har ejet børsnoterede aktier, hvis kursværdi er under 100.000 kr., beskattes man ikke af den kursgevinst, man opnår, når man sælger ud af de pågældende aktier.

Hvis vi skal have en grænse, er der selvfølgelig afgrænsningsproblemer til børsnoterede og ikkebørsnoterede aktier, aktier, der af en eller anden grund ophører med at være børsnoterede, og hvis det er et meget, meget stort problem at have den grænse – hvad jeg ikke synes det er og ikke kan forestille mig, fordi den er der af rent administrative grunde, men hvis det er et stort problem for Venstre, og hvis det er et stort problem for De Konservative, så er tilbudet fra os, at vi afskaffer grænsen. I skal bare sige til.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Til hr. Klaus Hækkerup: Det er slemt nok at komme herop og sige, at det, man vil, er at lave det ens for aktionærerne, samtidig med at man både laver nye regler for børsnoterede og unoterede aktier og for dem, der har overgangsregler på 3 år, og for hovedaktionærer, som ikke har det, osv. Man kan da ikke sige, det er regeringens formål at lave det ens, og så have 7 forskellige måder at lave det på.

Jens Thoft (SF):

Nu er det ikke min opgave at forsvare regeringen, men jeg mener, at hele den filosofi, som gennemsyrrer forslaget, nemlig at avancer og udbytter skal beskattes ens, er god nok, og jeg mener også, at den i det store og hele tilfredsstilles i forslaget. Jeg vender tilbage til nogle af hjørnerne, for der er desværre huller, men det kan vi forhåbentlig få løst.

Jeg vil sige, at dette forslag i det hele taget har en rigtig retning, og jeg er også meget glad og begejstret for, at ministeren ikke, som hans forgængere plejede at gøre det, forsynede det med en tragt. Nu siger jeg, at ministerens forgængere plejede at forsyne den slags lovforslag med en tragt, men det passer ikke helt. Venstres skatteminister, hr. Fogh Rasmussen, fremsatte den 27. december 1990 et lovforslag om skærpet beskatning af hovedaktionærer, som havde præcis den samme ikrafttræden som den, der er tale om her, og det dokumenterer også hr. Svend Aage Jensbys dobbeltmoral.

Jeg er ked af, at mange i de seneste uger har solgt deres aktiviteter over i nye selskaber, eventuelt via stråmænd, fordi de har lugtet lunt, sådan som det i øvrigt også skete med de spaniensfolk, som vendte tilbage, og som tegnede store forsikringer, inden de vendte tilbage til Danmark uden formue.

Der er selvfølgelig tekniske detaljer, som jeg i udvalgsarbejdet vil dyrke. Jeg vil f.eks. gerne vide, hvorfor man ikke bare benytter skattekurserne i overgangsreglen. Set med mine øjne har det også den fordel, at de altid er fuldstændig urealistisk lave, og så ville man hugge hovedaktionærerne endnu en gang, og det ville passe mig svært godt. Nu er de i mange år sluppet alt, alt for billigt formueskattemæssigt, og så ville man have mulighed for at pande dem én her. Det ville passe mig helt fint, så jeg vil anbefale, at man bruger skattekurserne. Det

[Jens Thoft]

er det, som hovedaktionærerne selv har sagt aktierne er værd.

Så er der tabsfradraget, og dér vil jeg godt advare meget voldsomt og meget indtrængende. Selv om Preben Berthelsen i går fastslog, at der nu ikke var flere huller i skattelovgivningen, er jeg sikker på, at tabsfradraget vil give nye huller. Jeg skal give nogle eksempler.

Jeg er sikker på, at vi efter 3 års forløb vil se sunde selskaber blive likvideret med det formål at få tabsfradraget. Det hænger sammen med, at et nystiftet selskab i starten vil have store udgifter, store afskrivninger, og i løbet af nogle få år vil aktierne derfor være under pari. Så gælder det om at sælge aktiviteterne over i et nyt selskab, så man får tabsfradraget. Er det rationelt og rimeligt? Det er altså virkningen.

Jeg tror også, at det med tabsfradraget vil kunne betale sig at iværksætte nye leasingaktieselskaber, hvor man har et selskab med en leasingaftale, og hvor man efter 3 år sælger aftalen over i et nyt selskab. Det er selvfølgelig rigtigt, at man dér bare skubber skatten foran sig, for nu er der tale om en beskatning, det erkender jeg, men hvor man så får tabsfradraget og på den måde bliver i stand til at skubbe skatten foran sig.

Endelig vil jeg godt gøre opmærksom på spaltningsdirektivet. Jeg er ret sikker på, at der også vil opstå et hul i relation til spaltning. Jeg kan ikke give nogen eksempler på det, for direktivet træder først selskabsretligt i kraft den 1. august, men jeg er helt sikker på, at dér også ligger en juleleg, og den må vi så dyrke i udvalget.

Jeg vil godt til sidst sige, at den spekulation, som foregår med kapitalpensionsmidler, også burde bremses. Jeg erkender, at det ligger uden for lovforslaget, men alligevel ligger det i tankegangen i dette her. Vi ser en ret offensiv spekulation med kapitalpensionsmidler, for dér har man f.eks. ikke en 3-års-regel. De er fritaget for realrenteafgift, og jeg opfordrer ministeren til at lave en eller anden barriere, så spekulationen ikke bare flyttes over i kapitalpension. Dér kunne man f.eks. lave en 3-års-regel, som sagde, at hvis aktierne blev omsat inden for 3 år, ville de være omfattet af realrenteafgift.

Jeg synes også, ministeren burde sikre – dér ved jeg også godt, at jeg er inde i en lidt anden boldgade, men alligevel et godt råd til ministe-

ren – at aktier, som er noteret i Værdipapircentralen, dvs. de børsnoterede aktier, bliver indberettet.

Vi har en meget stor gruppe skatteydere med den lille dumme Topdanmarkaktie, som de har fået, dengang de havde en forsikring i et udmærket forsikringsselskab, som gik hen og blev aktieselskab, og så fordelte man aktiebrevene til kunderne, som derfor er forpligtet til at påføre dem på selvangivelsen. Det er det eneste tal, de efterhånden skal påføre. Eller kunder, der har en lille bankaktie for at få den lidt højere rente på aktionærkontoen, og det er det eneste tal, de skal påføre. De skal ikke påføre noget på indkomstsiden, for det er gjort skattefrit, men de skal påføre kursværdien. Jeg synes, det ville være en udmærket ordning, hvis der var en indberetning af det, og det ville også skærpe skattekontrollen.

Den manglende indberetning betyder også, at lidt større aktionærer risikerer at snyde socialvæsenet, fordi man benytter formuen på selvangivelsen til beregning af en række sociale ydelser. Dér vil disse aktier typisk ikke komme med, bl.a. fordi skattevæsenet i år har udsendt årsopgørelsen sammen med selvangivelsen. Til trods for at man måske sidste år havde registreret sin aktie korrekt på selvangivelsen, har man i år bare maskinelt udsendt en årsopgørelse, og hvis skatteyderen i øvrigt synes, at den ser rimelig nok ud, sker der ikke mere, og så får man ikke den formue med.

Det sidste, jeg skal omtale, er lov om aktieafgift og kapitaltilførselsafgift, og jeg vil godt sige, at lige så begejstret jeg var for det forrige forslag, lige så lidt begejstret er jeg for L 290. SF afviser det forslag. I øvrigt mener jeg, at provenutabsskønnet er ukorrekt, fordi en meget lang række aktie- og anpartsselskaber i de kommende år vil skulle foretage kapitaludvidelser for at imødekomme de nye EF-harmoniserede kapitalkrav, og når så mange selskaber står foran kapitaludvidelser, er det ret fjollet at fjerne kapitaltilførselsafgiften.

Det forslag afviser SF.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Nu skal hr. Jens Thoft ikke have patent på at tegne billedet af, hvad danske virksomheder er for nogle. Når hr. Jens Thoft giver Folketinget det billede, at danske virksomhedsejere er en

[Kim Behnke]

flok halvkriminelle småsvindlere, som udelukkende laver disse aktieselskaber med det formål at unddrage sig skat til den slunkne statskasse, er det ingenlunde tilfældet.

Særlig med hensyn til spørgsmålet om hovedaktionærbeskatningen glemmer hr. Jens Thoft fuldstændig, at der er en lang række virksomheder rundt omkring, veldrevne, velfungerende virksomheder med mange medarbejdere, som er regulære produktionsvirksomheder, og hvor ejerkredsen f.eks. er 2-3-4 personer. Disse virksomheder har i mange år ønsket at styrke virksomhedens egenkapital ved f.eks. at være tilbageholdende med udbetaling af udbytte. De har ønsket at placere flest mulige penge i virksomheden, så virksomheden kunne blive ved med at fungere, og at blive ved med at oprette nye arbejdspladser i tiltro til, at den dag, de ikke længere ønskede at være en del af virksomheden og ønskede at afhænde deres aktier, havde de en opsparet kapital.

Den type virksomhedsejerhovedaktionærer får et ordentligt slag i hovedet, og man tvinger dem efter denne lovgivning til hvert år at udbetale maksimalt udbytte for at få i det mindste en lille smule penge ud. Men det er til skade for virksomhedens fortsatte eksistens, at de på den måde årligt tapper virksomheden for blod frem for at lade pengene stå i virksomheden, som man har gjort i mange år, fordi det har været en god ting for virksomheden og dens egenkapital.

Det billede, hr. Jens Thoft giver: at de alle sammen er en flok halvkriminelle svindlere, der bare er ude på at unddrage sig skat, er ingenlunde sandt. Der findes i tusindvis af veldrevne og velfungerende produktionsvirksomheder med mange gode medarbejdere.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jamen jeg synes da også, det er vældig synd for den skatteyder, der er sluppet for at betale skatten i mange år og nu pludselig kommer til at betale den. Og jeg synes da, det er forfærdelig synd, at den tandlæge, som i mange år ikke har taget penge ud af selskabet med det formål at likvidere det til den lave beskatning, og som i øvrigt havde regnet med også at skulle sælge selskabets skattebyrde til en af fidusmagerne, med denne lovpakke må konstatere, at den fidus altså ikke gik. Men helt ærligt har jeg ikke

så ondt af dem. Havde de trukket pengene ud, dengang de tjente dem, ville de være kommet af med en væsentlig højere beskatning end den, de nu kommer ud for. På den led synes jeg ikke, det er så forfærdeligt. Vi rammer dem såmænd ikke hårdere end det avisbud, der er kommet op over skattefrigrænsen og skal betale 52 pct.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Jens Thoft er velkommen til om ikke andet så af ideologiske grunde at have den holdning over for disse virksomhedsejere, men i forhold til det virkelige liv holder det ikke. Det kan godt være, hr. Jens Thoft i sin klientgruppe kun har den slags kunder, men der findes andre kunder. Der findes virksomhedsejere, som har ladet være med at udbetale maksimalt udbytte og dermed har været omfattet af de særlige skatteregler, der er dér. Der findes folk, som har ønsket at lade pengene blive i virksomheden, så virksomheden kunne ekspandere, så den kunne blive en større virksomhed med flere medarbejdere.

Virksomhedsejere er ikke alle sammen en flok halvkriminelle, der kun er ude på at genere samfundet. Der er også hæderlige mennesker imellem, og de er i overtal. Derfor er det urimeligt, at SF og særlig hr. Jens Thoft bliver ved med at antyde, at folk, der er hovedaktionærer, udelukkende er det for at unddrage sig skat og for at være små plattenslagere eller svindlere. Det er ikke tilfældet, og det er et fortegnet billede af de virksomhedsejere, der hver eneste dag slider og slæber for at få virksomheden til nogenlunde at løbe rundt og sørge for, at der er nogle medarbejdere, der har en arbejdsplads.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Virkeligheden er den, at de mennesker allerede har været begunstiget én gang. I stedet for at betale 68 pct. i skat lod de pengene stå i virksomheden til 50 pct. eller 38 pct. eller nu 34 pct. i skat, og nu sker der, hvis jeg husker ret, en 45 pct.s beskatning. Hvor er det forfærdelige? Jeg ser det altså ikke. Jeg synes, det er et rimeligt og fornuftigt lovforslag.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne starte med at være positiv og sige, at Fremskridtspartiet kan støtte regeringens lovforslag nr. L 290 om nedsættelse af aktieafgiften og ophævelse af kapitaltilførselsafgiften. Forslaget betyder, at det bliver billigere at handle med aktier, samtidig med at kapitaltilførselsafgiftens ophævelse medfører, at det bliver billigere at stifte virksomheder. Forslaget medfører isoleret set beskæftigelsesfremmende tiltag, flere aktiehandlere vil ske, samtidig med at der kommer mere gang i hjulene. Men da forslaget skal ses i sammenhæng med L 289, er den samlede gevinst for økonomien imidlertid af tvivlsom og sandsynligvis negativ karakter.

Fremskridtspartiet har kæmpet for at få fjernet kapitaltilførselsafgiften, og senest da vi ændrede lov om aktie- og anpartsselskaber, gjorde vi meget ud af at forsøge at overbevise den daværende regering og også Socialdemokratiet om, at det var vigtigt, at man ikke havde denne kapitaltilførselsafgift. Vi er i Fremskridtspartiet meget tilfredse med, at den netop bliver fjernet nu, hvor en lang række selskaber skal til at forhøje deres kapital til 200.000 kr.

Derimod kan vi ikke støtte L 289. Forslaget indfører beskatning af avancer ved salg af aktier på niveau med skatten på aktieudbytte. Umiddelbart vil forslaget kun ramme større aktionærer og ikke personaktionærer med en aktiebeholdning på under 100.000 kr. i kursværdi. Dermed begrænses køb og salg af aktier pr. automatik. Den økonomiske mobilitet og vækst vil falde, og set i sammenhæng med indførelsen af det indre marked og kapitalens fri bevægelighed virker forslaget ikke særlig gennemtænkt.

En anden og måske nok værre effekt af forslaget er, at hovedaktionærer og andre aktionærer i skattemæssig henseende sidestilles ved salg af aktier. Aktieavanceskatten med ophævelse af 3-års-reglen er et dødsstød til det i forvejen skrantende aktiemarked. Københavns Fondsbørs er i dag blandt de svagest funderede børser i Europa, og den nye skrappe indkomstbeskatning af kursgevinster vil yderligere fjerne lysten til at investere i aktier.

Jeg vil også gerne ligesom tidligere ordførere efterlyse en overgangsregel for hovedaktionærer. Vi mener, det er helt urimeligt, at der ikke er lavet en sådan overgangsregel, og vi

tror også, at der med de nye regler vil blive investeret mindre. Hvorfor pokker skulle folk løbe en risiko ved at investere i aktier, når de bare kan læne sig tilbage og investere i obligationer?

I øvrigt mener vi også, at der vil blive nogle besværligheder for Told- og Skattestyrelsen med at kontrollere, hvornår man ved 3-års-reglen overstiger de 100.000 kr., for det er tilsyneladende sådan, at bare det sker en enkelt gang inden for 3-års-perioden, sker der en ændring af beskatningen. 100.000 kr. er ikke ret meget, og det vil i hvert fald sige, at alle de personer, der har investeret bare én aktie i 1912 Svendborg, rammer dette loft.

Med hensyn til tilbagevirkende kraft håber jeg hr. Klaus Hækkerup har forstået, at dette forslag medfører, at der sker noget med tilbagevirkende kraft. Ellers må vi se på det i udvalget. Derfor var jeg utrolig glad for den bemærkning, fru Elisabeth Arnold kom med om, at hun i udvalget ville have et åbent sind over for at diskutere disse ting. Jeg håber, at vi i udvalget kan få dokumenteret dette her og lavet om på det, dels sådan at der kommer en overgangsregel for hovedaktionærer, dels at man tager hensyn til, hvad der sker med tilbagevirkende kraft.

Bente Juncker (CD):

Det siger sig selv, at CD støtter ophævelsen af kapitaltilførselsafgiften og halveringen af aktieomsætningsafgiften. Med hensyn til de børsnoterede aktier synes jeg vi har fundet en god løsning ved, at bundgrænsen bliver de 100.000 kr. Det betyder, at 10 pct. nu skal betale avanceskat. Hele formålet med denne beskatning er jo, at vi skal have et bredere beskatningsgrundlag.

Men jeg vil sige, at vedrørende hovedaktionærerne er jeg blevet kimet ned i løbet af de sidste par dage. Folk er meget sure og hævder, at det er en lov med tilbagevirkende kraft. Vi bliver nødt til juridisk at undersøge i udvalget, om dette er en lov med tilbagevirkende kraft. Man kunne f.eks. finde en anden indgangsvinkel, en anden indgangsværdi end anskaffelsessummen, når man taler om hovedaktionærerne. Som jeg har forstået det, og som jeg har hørt folks reaktioner, drejer vreden sig ikke om de børsnoterede aktier, men udelukkende om hovedaktionærerne.

[Bente Juncker]

Jeg synes, vi skal undersøge det spørgsmål lidt, for der er ingen grund til, at det skal gå ud over dem, der har været hovedaktionærer i lang tid, dem, der har købt for mange år siden. Det er meget ofte små erhvervsdrivende, der ingen pensionsordning har, men som har regnet med at skulle tage nogle aktier ud, når de skulle gå på pension. Jeg ved ikke, hvordan det skal løses, men jeg synes i hvert fald, at vi skal tale pænt og fornuftigt om det, når vi ser nogle eksempler i Skatteudvalget.

Så er der én ting, som støder mig lidt i forslaget. Det er jo sådan, at der i nogle pensionsordninger ligger aktier bagved. Bør det ikke stå i dette lovforslag, at de 100.000 kr. børsnoterede aktier osv., ikke omfatter de aktier, der ligger til grund for en pensionsordning? Jeg tænker på et eventuelt slagsmål med skattemyndighederne. Så har man en klar og en ren lov.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Flere af ordførerne har været inde på, at dette lovforslag rammer hovedaktionærene urimelig hårdt. Nu er det jo sådan, at der ofte, men ikke altid i en række aktieselskaber, hvor der er tale om en hovedaktionær, også er tale om, at aktierne er unoterede.

I den situation gælder jo de overgangsregler, der står i bemærkningerne til lovforslagets § 19:

»Som aktiernes handelsværdi kan for unoterede aktiers vedkommende anvendes aktiernes formueskattepligtige værdi (skattekursen) den 19. maj 1993.«

Den kan man altså gøre op og tage udgangspunkt i, hvis man vil. Så man kan sige, at alt det, der er tjent ind i kursgevinst, ikke bliver beskattet.

Der står endvidere:

»Hvis den skattepligtige f.eks. ved en uvildig, sagkyndig vurdering godtgør, at aktiernes handelsværdi er en anden, lægges denne til grund.«

Hvis altså skattevæsenets beregning er forkert, vil den skattepligtige hovedaktionær, der har unoterede aktier, kunne få en anden vurdering, der så kan lægges til grund. Det synes jeg egentlig i stor udstrækning imødekommer den kritik, der har været rejst. Men hvis det ikke er rigtigt, så lad os se på problemet og dets omfang under udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Jeg synes egentlig, at tankerne var kommet så meget i skred om det, at jeg ikke ville sige noget. Men jeg kom så meget i tvivl om det, jeg hørte her, at jeg er nødt til at spørge hr. Klaus Hækkerup om det, vi talte om her, var hovedaktionærene, fordi det er jo dér, forskellen er.

Man kan jo sagtens finde nogle andre værdier: Man har en skattemæssig værdi, man har en indre værdi, og man har en bogført værdi. Man har jo masser af værdier i en virksomhed, og man behøver ikke engang at lægge goodwill eller noget andet op i det, hvis man sælger det. Det hele kommer af, at man gør forskel på mennesker, der har haft et mindretal i 3 år, men som endda den 19. maj, selv om de kun har haft det i 2½ år, kan sælge det efter et halvt år med den fortjeneste, der har været til den 19.

Men en hovedaktionær, som i disse tilfælde har opsparet sin kapital 7 år før og måske har gjort det over en lang, lang årrække, som fru Bente Juncker siger, er altså ringere stillet, fordi han eller hun er aktiv og har puttet hele sit liv i det, end en tilfældig mindretalsaktionær efter en treårsregel.

Elisabeth Arnold (RV):

Hovedforslaget i denne omgang er jo lovforslag nr. L 289 om aktieavancebeskatningsloven, idet jeg vil forbigå lovforslag nr. L 290 i relativ korthed og sige, at det er en lempelse, som vi selvfølgelig kan tilslutte os.

Med hensyn til aktieavancebeskatningsloven er det overordnede synspunkt, at det, der har været hensigten, er, at alle indkomstformer skal beskattes ens. Det er hovedgrundlaget, og det er her, regeringspartierne har fulgt Personskatteudvalgets ønsker om, at indtægter skal beskattes ens, uanset hvor de hidrører fra.

Hele miseren stammer fra, at nogle hidtil har været behandlet efter nogle andre regler, end de skal fremover. Det skaber selvfølgelig nogle overgangsproblemer og nogle grænseproblemer, og man kan diskutere til uendelighed, om de er fornuftige eller rimelige, eller om der er nogen, der bliver ramt på en forkert måde eller ej.

De Konservative sagde i deres indlæg, at det, der er foreslået her, ikke er nogen forenk-

[Elisabeth Arnold]

ling. Nej, det er det ikke, bl.a. fordi regeringspartierne har ønsket at tage hensyn til de små aktionærer, som det har været nævnt flere gange tidligere. Den treårsregel, der har været, har jo haft en demokratiserende effekt på kapitalens ejere, og den har været god, og den har været fornuftig i mange af de år, den har virket.

Men vi har på den anden side i meget høj grad lagt os efter Personskatteudvalgets rapport, og jeg vil tillade mig at citere fra rapportens resumé s. 9, hvor der står:

»Indførelse af generel kapitalgevinstbeskatning er særlig relevant på aktieområdet, hvor der er de største muligheder for skattearbitrage i form af konvertering af skattepligtigt udbytte eller løn til lavtbeskattet eller skattefri aktiegevinster. Udvalget anbefaler her, at den gældende treårsregel om skattefrihed for minoritetsaktionærer ophæves, ligesom det i hovedsagen foreslås at ophæve særregler om beskatning af gevinster på hovedaktionæraktier. Personers aktiegevinster foreslås beskattet ens, uden hensyn til ejertid, ejerandel eller lignende.«

Den løsning kunne man jo også vælge og så ophæve alt, hvad der var af grænser for andelen af aktier osv., som foreslået af hr. Klaus Hækkerup før. Der er mange måder at gøre det på, men princippet er, at indtægter skal beskattes ens, uanset hvor de stammer fra. Det er det, der har været ledetråden i regeringens forslag.

Glønborg (KRF):

Jeg skal ikke forlænge debatten om forslaget. Jeg synes, at problemerne er tilstrækkeligt belyst, så jeg skal blot sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side synes, at man har fundet en rimelig måde at løse dette problem på. Vi synes, at den grænse, man har sat, virker sådan, at den er til at leve med, og det princip, at vi skulle have fjernet spekulationsmulighederne, er vi 100 pct. enige i.

Skatteministeren (Stavad):

Der har været en række bemærkninger om, hvorvidt det nu også var nødvendigt at lave så grundlæggende ændringer i aktieavancebeskatningen. I den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at vi jo igennem en årrække i mange forskellige sammenhænge har forsøgt at lappe på aktieavancebeskatningsreglerne ud fra den filosofi, at når der skete noget, som alle her i salen kunne se var spekulation, var en

urimelig adfærd, medførte nogle gevinster, som man kunne hente ubeskattet, og som der var enighed om at gøre noget ved, ja, så har vi forsøgt at lappe på reglerne. Derfor er de nuværende aktieavancebeskatningsregler også et kludetæppe. Derfor er de nuværende aktieavancebeskatningsregler besværlige, og i en række sammenhænge er det faktisk en spændetrøje for virksomhederne, når de skal disponere.

Derfor kan jeg heller ikke følge hr. Svend Aage Jensbys opfordring til at lappe videre på disse regler. Problemet er, at reglerne er bygget op omkring en konstruktionsfejl, nemlig den konstruktionsfejl, at vi har en helt anden beskatning af den indtægt, man får som aktieavance for det store flertal af aktionærer, end hvis man tager pengene ud af nøjagtig det samme aktieselskab som udbytte eller som løn. Det giver selvfølgelig nogle forvridninger, og det giver en uhensigtsmæssig adfærd. Det giver omkostninger i virksomhederne. Det giver besvær, og det giver en tilfældig beskatning, hvis man i en række sammenhænge kan vælge at tage sin fortjeneste ud på 3 forskellige måder: som løn, som udbytte eller som avance; og det giver vidt forskellige beskatninger, alt efter om man tager det som løn, som udbytte eller som avance. Det tror jeg at hr. Svend Aage Jensby og jeg kan blive enige om ikke er hensigtsmæssigt, så hvis vi skal skabe sammenhæng i disse regler, er der behov for at tage dem op til en grundlæggende revision, og det er det, vi har forsøgt.

Derudover mener jeg, at de eksisterende aktieavancebeskatningsregler faktisk modarbejder det, der er et meget bredt flertals hensigt med at have en rimelig lav erhvervsbeskatning. Vi har i Danmark en erhvervsbeskatning på 34 pct., både når vi taler om aktieselskaber, og når vi taler om virksomheder og virksomhedsbeskatningen. Det har vi været enige om, og det har vi, fordi vi ved, at det er en forudsætning for en god erhvervsudvikling, for investeringer, for en øget beskæftigelse, at virksomhederne kan opsamle egenkapital, at virksomhederne kan konsolidere sig, således at man, hver gang, man skal foretage en ny investering, altså ikke skal ud at hente den med dyr fremmedkapital.

Men de eksisterende aktieavancebeskatningsregler fungerer i virkeligheden sådan, at

[Skatteministeren]

man præmierer hovedaktionærer eller mindretalsaktionærer for at tømme egenkapitalen ud af virksomhederne. Hvis man laver en solvent likvidation, som der har været lavet et meget stort antal af i det seneste år, og tømmer egenkapitalen ud af virksomheden, flytter aktiverne over i et nyt selskab, der som regel er meget svagt kapitalmæssigt funderet, kan man derefter tage aktieavancen, hvis man er mindretalsaktionær, fuldstændig uden beskatning, og hvis man er hovedaktionær og har ejet det i 7 år, til 25 pct.s beskatning. Det vil sige, at der er sammenstød imellem de hensigter, vi har med en lav selskabs- og virksomhedsbeskatning, og så de aktieavancebeskatningsregler, vi har. Også af den grund er vi nødt til at få ændret disse regler, hvis vi skal tilstræbe, at den større opkobning af kapital, der kan ske i vore virksomheder på grund af en lav beskatning, også bliver anvendt til at konsolidere virksomhederne, så virksomhederne ikke falder ved det første vindpust.

Hr. Kai Dige Bach mener, at de regler, vi foreslår, er meget bureaukratiske. Det svarer ikke til de tilbagemeldinger, jeg har fået fra de sagkyndige revisorer m.fl., som jeg har talt med. Tværtimod har der været en glæde over, at vi med den konsekvente revision, vi har foretaget her, skaffer os af med holding-regler og med en række andre snærende regler. Det har faktisk været et selvstændigt formål.

Vi har yderligere for at undgå at få et bureaukrati, som ikke giver noget nævneværdigt provenu, og som i øvrigt som regel ikke betyder andet, end at familierne skal sidde og holde styr på en hel masse notaer, der dokumenterer, hvornår de har købt nogle småaktieposter, opretholdt den nuværende treårsregel i praksis for 90 pct. af alle mindretalsaktionærer. 90 pct. af alle mindretalsaktionærer har en aktiebeholdning på under 100.000 kr., og derfor er det en meget stor forenkling både for skattemyndighederne og først og fremmest for de familier, som ejer disse aktier, så man er fri for, når man ligger med for under de 100.000 kr., overhovedet at spekulere på, hvad man har givet for en aktie, og hvornår man har købt den. Når man er ude over treårsreglen, er det sådan for de 90 pct., som det er i dag, nemlig at man er fritaget for beskatning.

Den anden hoveddiskussion har drejet sig om tilbagevirkende kraft. Jeg vil gerne sige, at

vi har gjort os umage med, når det gælder det lovforslag, vi har udarbejdet, og som er til debat i dag, at bruge nøjagtig de samme ikrafttrædelsesregler som dem, den tidligere regering med hr. Anders Fogh Rasmussen som skatteminister anvendte, da han den 27. december 1990 fremsatte et lovforslag, som ændrede aktieavancebeskatningen, og hvor han også hævdede den procent, som hovedaktionærer skulle beskattes med, og hvor han også i sit forslag, der aldrig blev vedtaget, bragte en række nye personer ind under aktieavancebeskatning. Vi har brugt nøjagtig den samme fremgangsmåde, den samme ikrafttrædelsesteknik, og dermed kan man også sige, at vi har anvendt det, der er helt sædvanligt på skatteområdet, nemlig at man, hvis der sker en ændring i procenten på områder, der er inde under beskatning, ikke foretager sig andet end at ændre procenten, hvorimod man, hvis man bringer nye områder ind, slår en streg i forhold til de nye, der kommer ind under en beskatning.

Det har været princippet, som er et normalt princip inden for skatteområdet, uanset om regeringen har haft den ene eller den anden farve. Jeg kan ikke tilbageholde en bemærkning om, at hvis vi ikke benyttede den teknik, ville konsekvensen meget nemt blive, at vi opfordrede til at tømme egenkapital ud af hovedaktionærvirksomheder, således at vi ville modarbejde det, der igen er et formål, jeg er enig i, nemlig at have konsoliderede virksomheder, der kan modstå både tab og krisesituationer, uden at de falder, idet vi ville risikere at svække disse virksomheder og dermed bryde den erhvervspolitik og den erhvervspolitiske linie, som jeg tror der er bredt flertal for her i Folketinget, nemlig at vi tilsigter at have konsoliderede virksomheder og virksomheder, der også kan klare en situation, hvor der er stilstand eller måske endda tilbagegang i en periode. Derfor skal man tænke sig meget grundigt om, inden man ændrer de ikrafttrædelsesbestemmelser, som er foreslået, og som ligger i lovforslaget. Det har nogle erhvervspolitiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, hvis man ændrer dem.

Jeg kan ikke tilbageholde den kommentar til påstanden om, at man klipper nogen, at det værste, man bliver udsat for på noget punkt i disse forslag, er, at man bliver underlagt den

[Skatteministeren]

normale beskatning på det normale niveau, som alle andre, der tjener deres penge på en anden måde, har været underlagt igennem mange år. Værre er det altså ikke, end at man får en normal indkomst, som bliver underlagt en normal beskatning.

Jeg lyttede til hr. Jens Thofts frygt for, at der skulle være nye spekulationsmuligheder i forbindelse med tabsfradrag. Det er faktisk et af de forhold, jeg selv har været vældig meget optaget af, og derfor vil jeg også sige, at hvis hr. Jens Thoft skulle kunne bidrage med information om problemer under udvalgsarbejdet i den sammenhæng, ville jeg bestemt være meget lydhør. Vi har helt bevidst holdt de to kasser adskilt, de børsnoterede for sig og de unoterede for sig, og jeg har selv næret den samme frygt, som hr. Jens Thoft giver udtryk for, nemlig at underskudsfradrag kunne være det omdrejningspunkt, der ville blive i forhold til spekulation. Vi føler, at vi har tænkt os meget grundigt om ovre i Skatteministeriet, men det betyder ikke, at vi ikke er parat til at tænke om, og kan der komme eksempler på noget, der viser, at der er et problem her, så mener jeg bestemt, vi skal se på det, inden vi når frem til tredje behandling. Men når vi har valgt disse fremgangsmåder, er det, fordi vi efter så gode analyser, som vi nu har kunnet gennemføre, har ment, at vi også har styr på den del, men vi er meget lydhøre og meget åbne over for at se på den side af sagen også.

Både hr. Jens Thoft og fru Bente Juncker nævnte pensionsopsparing med aktiepapirer med lidt forskellig indgangsvinkel. Jeg vil gerne sige til hr. Jens Thoft, at jeg tror, vi ikke skal blande det ind i denne sammenhæng, for det er en anden problemstilling. Jeg vil dog gerne se på den også, skønt jeg har lidt svært ved at se, hvad problemet skulle være, men lad os se på den, og er der spørgsmål under udvalgsarbejdet i den forbindelse, modtager vi også gerne dem.

Til fru Bente Juncker vil jeg sige, at det er helt unødvendigt at nævne det i dette lovforslag, i og med – og det fremgår fuldstændig af realrenteafgiftsloven – at det slet ikke er underlagt denne lovgivning. Derfor ville det ikke passe ind i dette lovforslag, og det ligger i sagens natur, at de 100.000 kr. er helt uafhængigt af, hvad man måtte have af aktier i forbindelse med pensionsopsparinger undergivet den al-

mindelige pensionsbeskatning og derunder også realrentebeskatning.

Så skal jeg kun sige til hr. Ole Donner, der mente, at dette her var dødsstødet til det skrantende aktiemarked, at de nye, der kommer ind under beskatning i denne forbindelse, i meget lille grad præger aktiemarkedet. Hvis hr. Ole Donner mener, at dette her skulle være dødsstødet til aktiemarkedet, må hr. Ole Donner have undret sig meget over, at børskurserne på børsnoterede aktier faktisk er steget, siden dette lovforslag blev fremsat i onsdags, den 19. maj. Hvis hr. Ole Donner havde ret i sin påstand, tror jeg, det modsatte ville have været tilfældet.

Jeg skal takke for de bemærkninger, der er faldet. Jeg håber, at vi i fællesskab kan få lavet et godt udvalgsarbejde, og vi stiller os i sagens natur til rådighed med svar på både de spørgsmål, der har været rejst her, og andre spørgsmål, og jeg håber, at et bredt flertal i Folketinget kan ende med at vedtage også disse to lovforslag.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Jeg bliver gladere, efterhånden som dagen går, og det kan da godt være, vi skulle blive ved et par dage, for vindene blæser des mildere, jo længere vi kommer hen på dagen.

Jeg kan sige til skatteministeren, at det ikke er så forfærdelig meget, vi er uenige om. Vi går ikke ind for spekulation i skat, og vi vil gerne have, forholdene er så ens som muligt, når det drejer sig om løn, avancer og udbytte; det har vi altså ikke nogen problemer med i Det Konservative Folkeparti.

Men det, der er problemet, når vi rører ved det, er, at det skal stå i forhold til den dynamiske effekt. Det kan ikke nytte noget, at vi bare laver noget, som ikke har en eller anden sammenhæng, så vi tager noget dynamik ud af det samtidig. Vi vil gerne finde et system mod uhensigtsmæssig likvidation, det kan der overhovedet ikke være nogen diskussion om, men det, der er en lille smule komisk ved dette lovforslag, er, at vi nu får at vide af skatteministeren, at der er en hel masse, der har likvideret, og så mener skatteministeren, at de hovedaktionærer, der ikke har gjort det, nu skal have en på torsken. Det, der er fuldstændig uhyggeligt, er, at de, der har gjort det og måske nået at

[Kai Dige Bach]

gøre det 2, 3, 4 gange i løbet af treårsperioderne, har fået lov til det, mens de, der har en 10-, 20-, 30-årig virksomhed, og som aldrig kunne drømme om at gøre det, nu skal skyldte et eller andet med halvdelen af værdien af deres virksomhed, den dag de vil trække sig ud af det. Det er det, jeg mener dette her handler om. Det, vi taler om her, er det, man tidligere har tjent, det, der ligger mere end 7 år tilbage eller endnu længere tilbage. Det er dem, vi vil have pant i den dag, de vil have de penge ud, som de har betalt både den ene og den anden slags skat af. Det er den ændring, der foregår den dag, vi synes er urimelig.

Det må ikke være væsentlig billigere at tage egenkapitalen ud, og det skal ikke være billigere at tage egenkapitalen ud af sin virksomhed end at tage den ud på anden måde, det er vi såmænd også enige om. Men forenklingen af de unoterede aktier er jo et kompliceret politisk spørgsmål, men det kan da godt være, at den komplicerede overgår af den fordel, der er ved, at alle de mennesker ikke skal falde ind under det. Jeg tror nu, de kommer mere ind i det på den måde end ellers.

Hvad angår lovforslaget den 27. december, blev det ikke vedtaget. Det er jeg meget glad for, og det håber jeg heller ikke dette her bliver.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Det har været en lang dag for skatteministeren, formanden og mange andre. Der er bare én ting, det er så væsentligt for mig at få præciseret for skatteministeren, når vi nu taler om problematikken tilbagevirkende eller ikkertilbagevirkende kraft.

Ministeren sagde, at der for de mennesker, dette her drejer sig om, kun sker det, at de kommer til at betale nøjagtig den samme skat, som alle andre betaler – sådan opfattede jeg det. At ministerens parti og mit parti kan være uenige eller enige om, at reglerne skal laves om, er en anden sag, men det, der for mig er så afgørende, er, om der hos disse mennesker gennem årene er skabt en forventning om, at de ud fra gældende lovgivning kunne disponere, hvorefter vi pludselig laver nogle regler, der ændrer det. Det synes jeg er et for parlamentarismen og demokratiet meget væsentligt spørgsmål.

Den nuværende udenrigsminister, Niels Helveg Petersen, sagde under den debat, jeg har nævnt tidligere om vores Spaniardsanske, og hvem det ellers var, følgende (Folketingstidende 1991-92, sp. 10507):

»Igen gennem årene har Folketinget jo ofte diskuteret spørgsmålet om tilbagevirkende kraft i skattelovgivningen, uden at det vel kan lade sig gøre på forhånd at fastslå principper, der kan gælde i alle tilfælde.

I denne diskussion har jeg lyst til at fremhæve et andet element, som jeg har savnet i debatten i dag, men som for mig spiller en stor rolle, nemlig at udgangspunktet må være, at Folketinget har ansvar for sin egen lovgivning. Folketinget har et ansvar for den retstilstand, der består i kraft af den lovgivning, Folketinget har vedtaget, og når mennesker derfor disponerer i tillid til det regelsæt, som Folketinget har svaret for, skal der overordentlig stærke begrundelser til for at gribe ind og, om jeg så må sige, opfange en helt lovlig udnyttelse af gældende lovgivning.«

Det er det, jeg mener at vi gør her, og det er det, jeg så gerne vil have at vi under udvalgsarbejdet får fuld klarhed over.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Vi laver denne lovgivning, for at der ikke er nogen, der skal likvidere og trække penge ud af virksomheden osv. Men jeg tror, skatteministeren opfatter det en lille smule forkert, for det er jo ikke det normale at likvidere. Det, vi hører og har hørt i de sidste dage, er, at håndværksmestre, der har haft en virksomhed igennem 30 år, føler, at dette her er noget, der sker med tilbagevirkende kraft.

Så siger skatteministeren, at det, der i værste fald kan ske, er normalbeskatning, nemlig den samme beskatning, som betales af dem, der tjener deres penge. Ja, men så er der altså nogle ændrede konditioner for den håndværksmester, der har sparet op, som ikke har lavet skattefiduser, som ikke har en pensionsordning, men kun har sit firma, og som 30 år efter gerne vil sælge og bruge det som pension, altså ved siden af folkepensionen. Det er dér, vandene skiller mellem skatteministeren og mig. Det er jeg nødt til at sige, for det er dér, folk føler, at vi er uretfærdige, og det er dér, den tilbagevirkende kraft er. Derfor vil jeg foreslå, at vi ser

[Bente Juncker]

på det i Skatteudvalget, og jeg er meget glad for, at ministeren har erklæret sig villig til det.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Over for hr. Kai Dige Bach og hr. Svend Aage Jensby må jeg fastslå, at for det første er mange af dem, der likviderer, gengangere. Det er folk, som har prøvet det før.

For det andet er de, som har sparet op i virksomheden, eller som har puget sammen i fabrikken, sluppet i masser af år med en langt lavere skat end den, de ellers skulle have betalt. Går vi 30 år tilbage, var aktieselskabsskatten, hvis jeg husker ret, 30 pct., mens skatten af den sidst tjente krone var 73 pct. plus kirkeskatten. Hvis vi går 20 år tilbage, var skatten af aktieselskaber, hvis jeg husker ret, 40 pct., hvor skatten af den sidst tjente krone igen var 73 pct. plus kirkeskat. Hvis vi går få år tilbage efter skattereformen, var skatten af den sidst tjente krone i virksomheden i et enkelt år eller to 50 pct., mens skatten af en normalt tjent krone var 68 pct. plus kirkeskat. Vi må altså konstatere, at disse mennesker i årevis er sluppet afgørende meget billigere, end hvis de bare havde trukket pengene ud. Allerede det har da været en vældig begunstiggelse.

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at folk, som i mange år har haft et privilegium, synes, at de bør have dette privilegium ud i al fremtid. De har en selvforståelse om, at de selvfølgelig skal betale mindre i skat end alle mulige andre, f.eks. deres egen svend. Men er det en berettiget forventning? Det er det efter min bedste opfattelse ikke. Det er ikke en forventning, de kan stifte nogen ret på. Det er ikke en forventning, jeg synes at Folketinget skal respektere, og vi skal ikke glemme, at alle de vælgere, der i mange år har betalt disse virksomhedsindehaveres skat, altså har en berettiget forventning om, at de også en gang imellem skal bidrage til fællesskabet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er hr. Svend Aage Jensbys indlæg, der bringer mig på talerstolen igen. Selv om jeg tidligere i aften har erklæret mig villig til og åben over for at diskutere begrebet tilbagevirkende kraft i Skatteudvalget – og det mener jeg

fortsat – vil jeg også gerne advare hr. Svend Aage Jensby mod at skamride begrebet »tilbagevirkende kraft«. Hvis man virkelig driver det ud i sin yderste konsekvens – og det kunne hr. Svend Aage Jensbys tale måske friste én til at tro – så kan vi overhovedet aldrig lave skatte-lovgivning her i Folketinget, så kan vi intet ændre. Der er også mennesker, der har købt hus i forventning om, at inflationen ville være vedvarende høj, og at deres gæld dermed ville blive udhulet i løbet af ganske få år. Disse mennesker har vi skuffet grusomt ved at arbejde hårdt for, at inflationen kom helt i bund. Og det har vi på anden måde været glade for, fordi det var vigtigt af andre grunde.

Ved skattereformen i 1987 ændrede vi rentefradraget fra at være et rentefradrag i indkomsten til at være et rentefradrag i skatten. Det var også en ændring i folks forventninger. Vi kan ikke bibeholde alt, som det var, dengang folk startede deres dispositioner. Jeg er helt enig med hr. Jens Thoft i, at der også er nogle forventninger, vi ikke kan leve op til, fordi vi af andre grunde disponerer nationaløkonomisk fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Det er et lille svar til hr. Jens Thoft.

Der er altså forskel på, om man er hovedaktionær i en lille virksomhed eller man er en pensionskasse eller man er et sted, hvor vi politisk beslutter, at der skal stilles en masse penge hen i et hjørne.

De mennesker, der har været hovedaktionærer i sådan noget, har altså aktivt haft deres penge investeret i erhvervslivet i de år med den deraf følgende risiko for at tabe dem alle sammen. Der er altså ikke så forfærdelig meget galt i, at man får en lille smule for at løbe en risiko, som man vil gøre det til her. Jeg vil ikke gå i detaljer med, hvor vi kommer hen med det.

Men man skal bare være klar over, at ca. 7.000 forretninger går fallit om året, og hvis det nu er 7 år siden, man har investeret, har man altså haft mange tusinde chancer for at være med i de fallitter. Så der er et eller andet ganske logisk i en markedsøkonomisk situation, der siger, at når man i mange år har haft hele sin formue stående i erhvervslivet og man har undgået den fallit, som så mange andre ikke

[Kai Dige Bach]

har undgået, så kan det da ikke være rigtigt, at man skal af med en hel masse med tilbagevirkende kraft. Der er altså noget galt i ræsonnementet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 291:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og andre skattelove. (Lempelse af beskatningen af ejerboliger m.v.).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 17 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

17) Første behandling af lovforslag nr. L 292:

Forslag til lov om tilbagebetaling af afgift af renter af forbrugslån m.v.

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ilse Hansen (S):

Da der i dagens løb er sagt mange af de mere overordnede ting om de lovforslag, der nu skal behandles, skal jeg kun gøre nogle korte bemærkninger.

Ved fremsættelse af lovforslag nr. L 292 om tilbagebetaling af afgift af renter af forbrugslån får vi nu endelig gjort op med kartoffelkuren.

Socialdemokratiet har hele tiden været modstander af den såkaldte kartoffelrente, og vi mener nu, at tidspunktet er kommet, da den kan gøres op. Der er ikke længere behov for at beholde kartoffelrenten.

Jeg synes, det er det helt rigtige tidspunkt at få pengene ud i forbrug på, således at vi kan få mere gang i den indenlandske økonomi til gavn for beskæftigelsen.

Regeringen har i forbindelse med fremsættelsen af lovforslag nr. L 291 om ændring af ligningsloven og andre skattelove indeholdende en lempelse af beskatningen af ejerboliger for os at se fundet en fornuftig model for omlægningen af kontantlån, der gør det muligt for låntagere med gamle højtforrentede kontantlån at omlægge disse til nyere og billigere lån, så der bliver en forrentning med det nuværende lave renteniveau.

Vi finder det i Socialdemokratiet vigtigt, når vi ser på det samlede billede af boligejere, at også boligejere med højtforrentede kontantlån får en fair mulighed for at blive i deres hus eller sælge det, hvis det er det, de ønsker eller har brug for.

For så vidt angår forslaget om beskatningen af udlejning af sommerhus og fritidshus ser vi regeringens forslag som en forenkling af reglerne, en forenkling, som vil skabe større interesse for udlejning til turister, hvilket vil give turistsektoren et skub fremad i den rigtige retning.

Med hensyn til de blåstemplede kontantlån ser vi i Socialdemokratiet forslaget som en mere fleksibel obligationsudstedelse, når det sker i den begrænsede udstrækning, som lovforslaget lægger op til. Det vil både give en lavere rente og betyde lavere låneomkostninger og dermed et mere effektivt obligationsmarked samt en ønskelig produktudvikling på realkreditområdet.

Med hensyn til nedsættelse af den almindelige lejeværdisats fra 2½ til 2 pct. skal forslaget jo ses som et led i det samlede billede, således at vi kan leve op til regeringsgrundlaget for de økonomiske vilkår for boligejerne.

Forslagene skal være med til at styrke og skabe ro på ejerboligmarkedet, da boligmarkedet som bekendt for alle i meget lang tid forud for denne regerings tilblivelse har været præget af usikkerhed, og det har betydet faldende efterspørgsel på ejerboliger. De er et væsent-